

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

10.12.2024

Seminārs par trauku depozīta sistēmas ieviešanu Liepājā

Credit: Parradee Kietsirikul from Getty Images

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

Change(K)now! – Pārtikas piegādes sistēmas pāreja no vienreizējas uz daudzkārtēju iepakojuma izmantošanu Baltijas jūras reģiona pilsētās

Sniedze Više

Vides aizsardzības speciāliste

Par "Change(K)now"

Mērķis ir samazināt vienreizlietojamo pārtikas iepakojumu daudzumu pārtikas apgādes un ēdināšanas sistēmās, kā arī veicināt uzņēmumu un iedzīvotāju izpratni un domāšanas maiņu par pārtikas iepakojuma atkārtotu izmantošanu.

- **Projekta norise:** 1/11/2023 – 31/10/2026
- **Partneri:** 23 partneri no 8 BJR valstīm
  - Latvija, Lietuva, Igaunija, Polija, Vācija, Zviedrija, Somija, Dānija
  - pašvaldības, reģionālās organizācijas, uzņēmēji, universitātes, NVO

Interreg
Baltic Sea Region

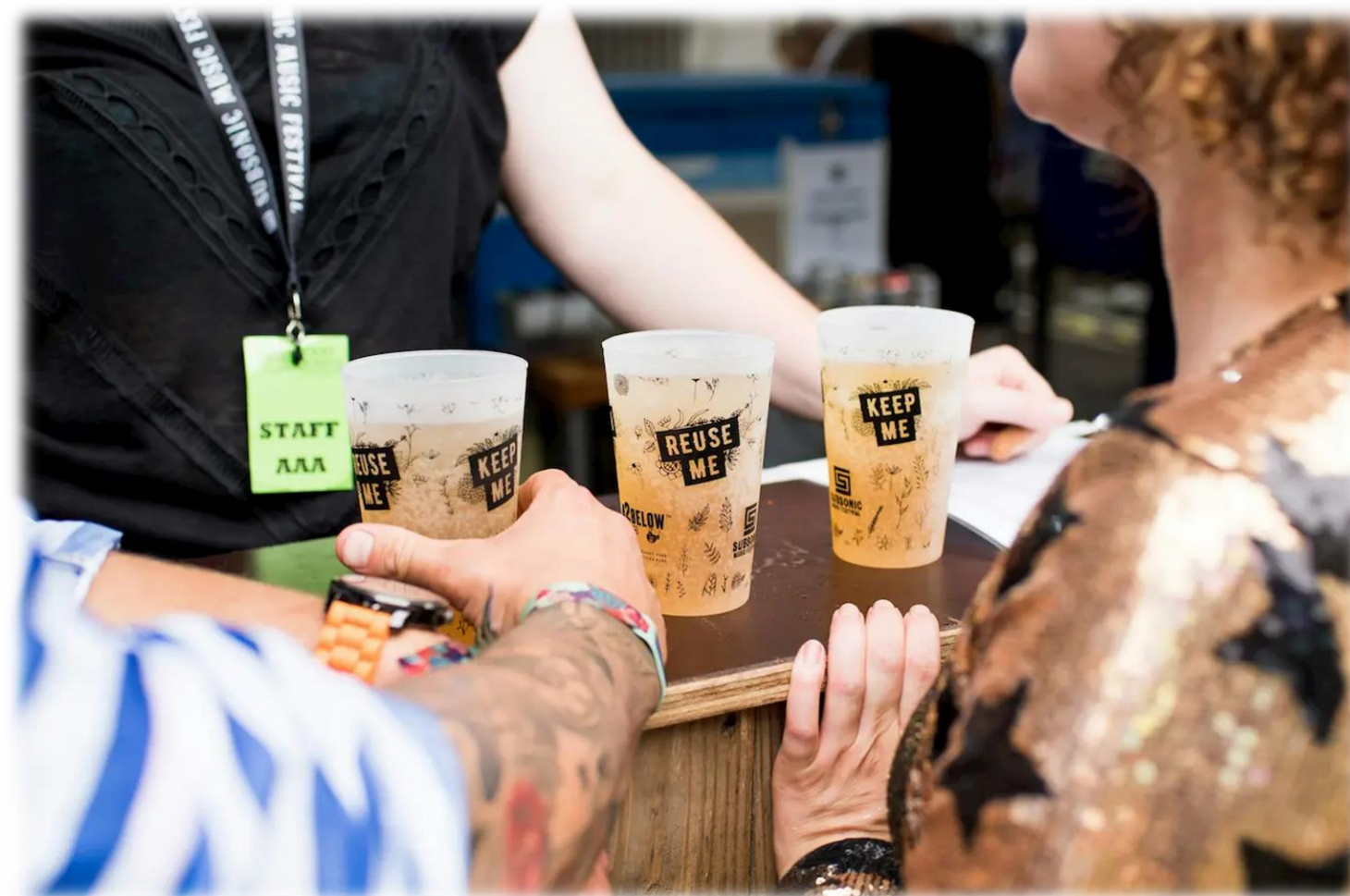
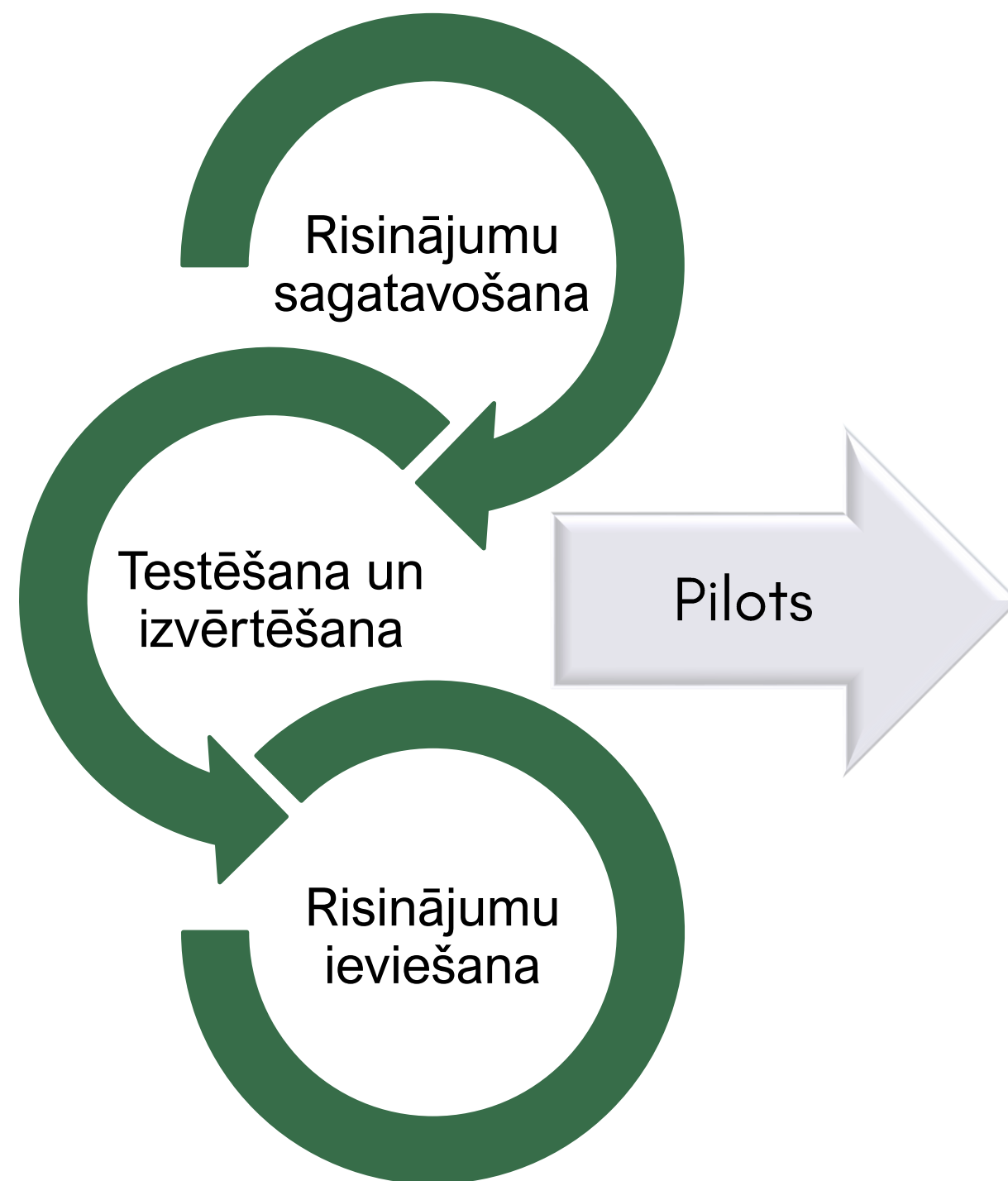
Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

Ko darīsim
Change(k)
now?

«Mana jūra» | 2023 | Liepāja

VIDĒJAIS ATKRITUMU DAUDZUMS PLUDMALĒ 2023

712

atkritumu
vienības/
100 metros,
2023

0-20

ES noteiktais
Laba Jūras vides
stāvokļa mērķis

SMĒĶĒŠANAS ATKRITUMI

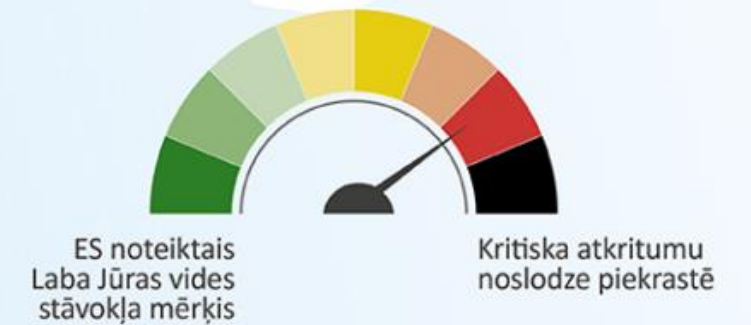
206

atkritumu
vienības/
100 metros,
2023

IZVĒRTĒJUMU REZULTĀTI 2023

873
950
312

KAROSTA
LIEPĀJA CENTRS
LIEPĀJA
DIENVIDRIETUMI

Atkritumu vienības / 100 metros		
0-20	80-160	640-1280
20-40	160-320	>1280
40-80	320-640	

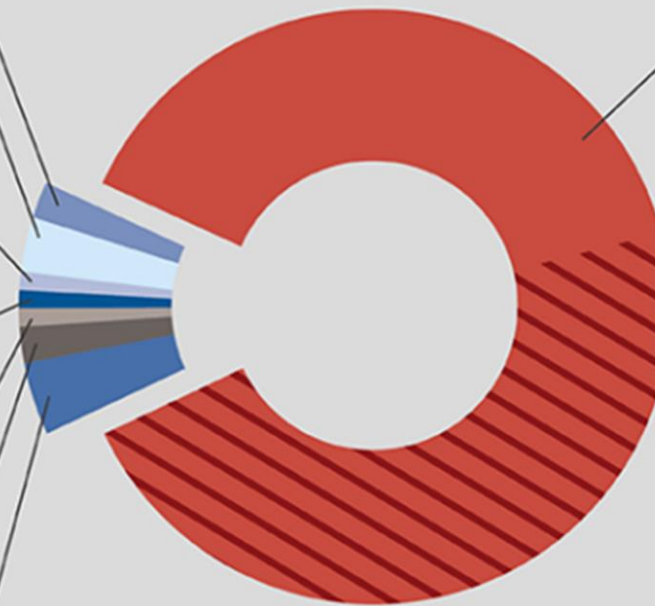

«Mana jūra» | 2023 | Liepāja

Pārtikas atkritumi	2%
Metāls	3%
Stikls un keramika	1%
Tekstils	1%
Koks	1%
Gumija	2%
Papīrs un kartons	4%

63%

Dažādu vienreizlietojamās plastmasas atkritumu īpatsvars no plastmasas atkritumiem %, 2023

Plastmasa 87%

PLASTMASAS ATKRITUMU VEIDI

	Smēķēšanas atkritumi	33%
	Maisiņi un vieglais iepakojums	24%
	Plastmasas gabali	21%
	Citi	22%

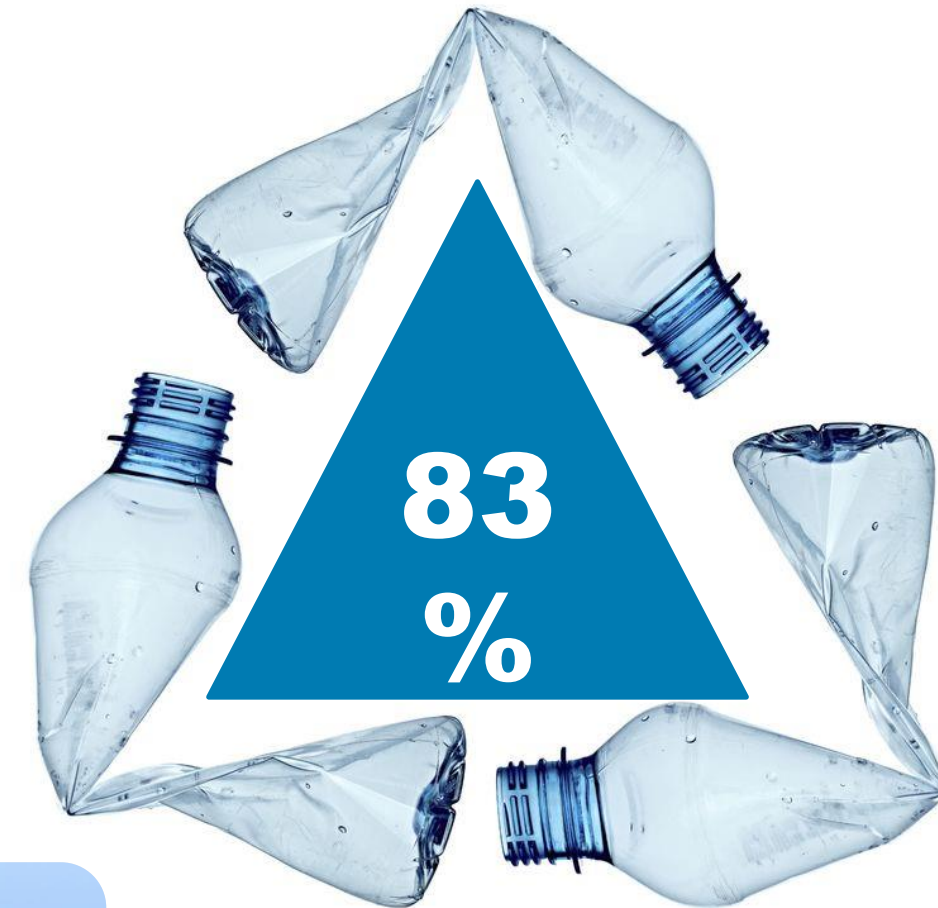
Atgriezt apritē?

829 t gadā

61% mazāk
pludmalē

Ko darīt?

1.

Īstenojiet depozīta sistēmas glāžu un/vai galda piederumu un trauku ieviešanu.

2.

Stingrāki saistošie noteikumi un atbildīga kontrole pludmales un piekrastes zonā.

3.

Plastmasas, īpaši vienreizlietojamās, izmantošanas ierobežojumi piekrastes un pludmales zonās - komercobjektos, pasākumos.

4.

Neiepakoiet līdzņemamo ēdienu plastmasas vai putuplasta materiālos. Piedāvāviet klientiem izmantot personīgos traukus ēdiena līdzņemšanai.

5.

Nepiedāvāviet vienreiz lietojamus galda piederumus.

6.

Līdzdarbojieties piekrastes tīrības uzraudzībā un sakopšanā.

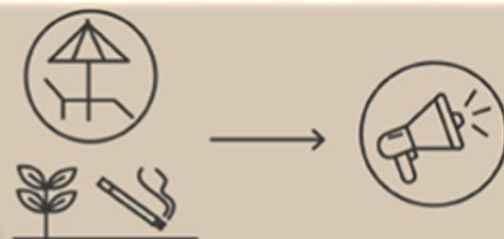
8.

Izglītojiet apmeklētājus par atbildīgu rīcību un uzvedību.

10.

Sadarbība ar sabiedrību - izglītošana, iesaistīšana sakopšanas pasākumos, atbalsts vietējām iniciatīvām.

7.

Palīdziet novērst pārkāpumus smēķēšanas ierobežojumu nosacījumiem pludmales un piekrastes zonās.

9.

Iesaistīšanās Zilā Karoga programmā, ekosertifikācijas programmu popularizēšana tūrisma uzņēmējiem.

Tallinas piemērs

- 2019. gadā Tallina savos publiskajos pasākumos aizliedza vienreizējās lietošanas plastmasas krūzes un galda piederumus, ļaujot publiskā pasākumā pasniegt ēdienu un dzērienus tikai ar atkārtoti lietojamiem vai kompostējamiem traukiem.
- Tomēr šis aizliegums būtiski nesamazināja vienreizlietojamo trauku daudzumu. Tāpēc Tallina grozīja šo regulējumu, aizliedzot visus vienreizlietojamus traukus, kas izgatavoti no jebkura materiāla un atļaujot tikai atkārtoti lietojamus traukus.
- Kopš 2023. gada jūnija visos Tallinas publiskajos pasākumos ar apmeklētāju skaitu līdz 30 000 dienā, un sākot ar 2024. gada janvāri visos publiskajos pasākumos neatkarīgi no apmeklētāju skaita, ēdienu un dzērienus ir atļauts pasniegt tikai atkārtoti lietojamus traukus un izmantot tikai atkārtoti lietojamus galda piederumus.
- 2023. gadā nodrošināja depozīta traukus (glāzes, trauki, galda piederumi) Igaunijas jauniešu dziesmu un deju svētkos (80 000 cilvēki). Samazināja atkritumu apjomu par 50 % (20 tonnu atkritumu).
- No 2024. gada 1. janvāra visā Igaunijā visos pasākumos ir jābūt trauku depozīta sistēmai

Izmaiņas Liepājā ar 2026. gadu

Ielu tirdzniecības pasākuma laikā no 2026. gada 1. janvāra būs aizliegts pārdot:

dzērienus glāzēs, kurām nav nodrošināta atkārtota lietošana (pasākuma organizētājam jānodrošina vairākkārt lietojamo plastmasas glāžu depozīta sistēmas ieviešana)

Risinājumi vienreizlietojamā iepakojuma samazināšanai

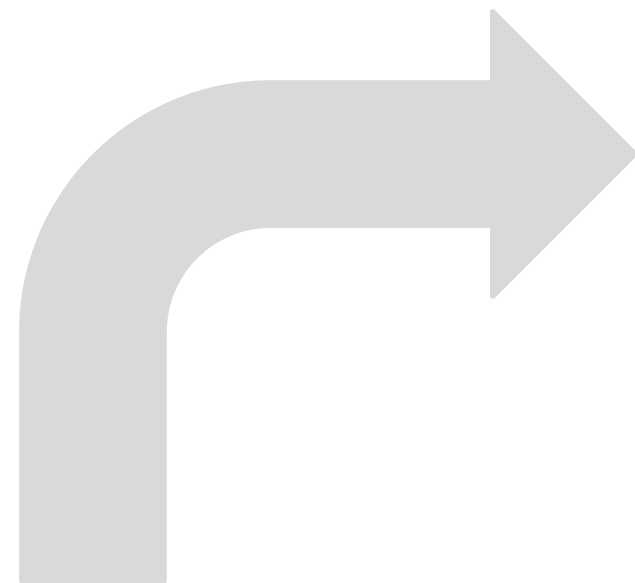

 Depozīta glāžu sistēma publiskos pasākumos

 Atkārtoti lietojamo trauku izmantošana ikdienas sabiedriskajā ēdināšanā.

 «Nāc ar savu, nepērc lieku!»

Ko darīt?

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

Seminārs par trauku depozīta sistēmas ieviešanu Liepājā

Paldies

sniedze.vise@liepaja.lv

63404745

Sniedze Više,

Liepājas Centrālā administrācija

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

CIRCULAR ECONOMY

Change(K)now!

Change(K)now! project is co-funded by Interreg Baltic Sea Region. The project's main objective is a mindset change from single-use to circular or multiple-use of food delivery systems in cities and residents of the Baltic Sea Region.